

Almási Sándor (George Garga) és Györgyi Anna (Schiller Kata felvételei)

talál a szerepre, egyre többet megéreztet Shlink kétségbeeső magányából. Az utolsó előtti jelenetben pedig, ahol szerelmét meg-vallva, immár kiszolgáltatottan áll Garga előtt, játéka csaknem megrendítő. Ez az a ki-vételes pillanat, amikor a játék végre meg-érint, közel kerül a nézőkhöz, s talán innen válik érthetővé, hogy mi volt igazán fontos Acs Jánosnak ebben a történetben: valószínűleg az önpusztításba torkolló emberi magány megérzéskítése. Legalábbis ez itt nagyon plasztikusan megjelenik. Hogy a történet többi része és a játék többi eleme nem válik átélhetővé, tudatos rendezői szándékból ered-e, vagy csupán így alakult (erre vitte az előadást a zene, a díszlet), nem tudom. Ha gyakran unatkoztam is, a tétjét mindenesetre érzékelnem véltem az előadásnak, s szakmai kvalitásait elismerem. Csak nem bánám, ha majdan közelebb tudnék kerülni egy Ács rendezte előadáshoz, vagy - horribile dictu ő akarna kicsit közelebb kerülni (s nem csupán egyetlen jelenet erejéig) hozzám.

ÚRBÁN BALÁZS

Bertolt Brecht: Egy nagyváros dzsungelében
(Új Színház)

Fordította: Jékely Zoltán. Dramaturg: Vörös Róbert. Irodalmi munkatárs: Rácz Erzsébet. Zene: Kamondy Ágnes. Zenei vezető: Silló István. Koreográfus: Kadala Petra. Díszlet: Menczel Róbert. Jelmez: Gyarmathy Ágnes. Rendezte: Acs János.

Szereplők: Helyey László, Almási Sándor, Nagy Zoltán, Nagy Mari, Györgyi Anna, Galkó Balázs, Dengyel Iván, Derzsi János, Schneider Zoltán, Kecskés Karina, Falvay

ENDA WALSH: DISZKÓ DISZNÓK

MALACHIT

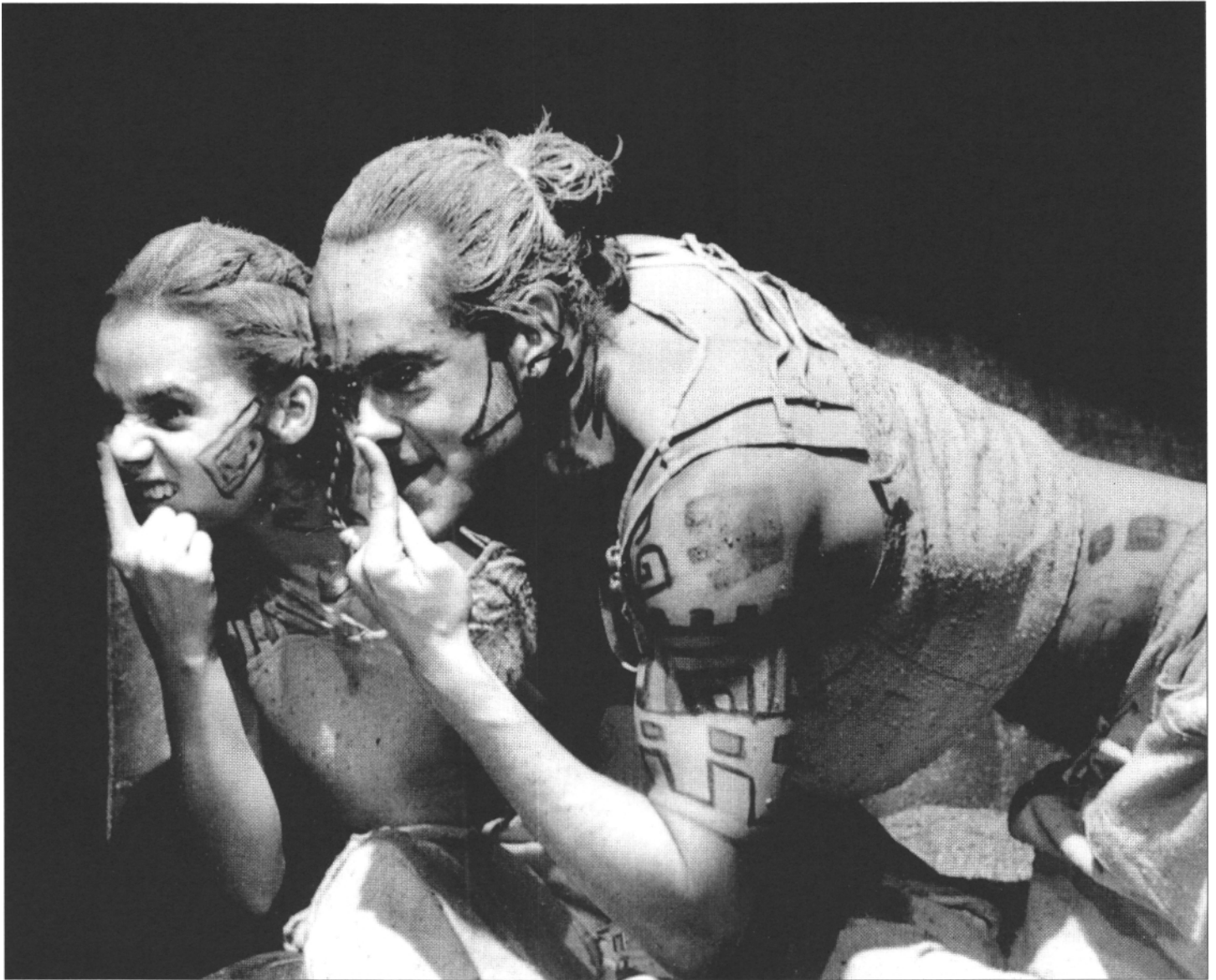
A diszkódisznó - én egybeírom, mert egy fogalom - az emberkertnek az az egyede, amelyik él-hal a diszkóért. Speciális esetben a beceneve disznószármazék; úgymint Coca, illetve Koca. Cocát és Kocát a harmincegy éves ír Enda Walsh találta ki; modellek nyilván nagy tömegben fordulnak elő a megfelelő zenés helyeken. (Nálunk is.) Walsh hősei a beszédes nevű Korcs Sziti tizenhét éves lakosai. Bemutatkozó látogatásuk a Vígszínház Házi Színpadán zajlik, Majsai-Nyilas Tünde és Gyuriska János jóvoltából, Rusznyák Gábor rendezői gardírozásával.

Mit is mondhatunk el a két ifjúról? Egy szoknya, egy nadrág. Persze csak képletesen,

hiszen mindketten térdzsebes bő nadrágot hordanak (jelmez: Füzér Anni). Barátok. Kívülállók Lázadók. Piszkos szájuak. Romantikusak. Durvák. Szerтеленek. Őszinték. Cél-talanok. Tiszták. Romlottak. Nem akarnak semmit, csak nyugtot. Diszkót, sört, csipszet meg balhét. De vacak kis külsőségeik közepette, redukált kommunikációjuk mellett azért velük is megtörténnek az élet legnagyobb drámái. Születés, barátság, szerelem, csalódás, bűn, halál. Címzavakban mondom el, mert címzavakban beszél maga a színdarab is. Eklektikus nyelvazete - Rácz Erzsébet fordításában - közönséges és játékos, szegényes és frappáns, trágár és infantilis egyszerű-

re. (Legrosszabb pillanataiban pedig arra tesz kísérletet a *Diszkó disznók* szövege, hogy költői legyen.)

Enda Walsh munkájáról nem gondolom, hogy nagyon jelentős mű, de alkalmasint érvényes és élményszerű lehet azok számára, akik otthonosak ebben a szubkultúrában. Már csak az a kérdés, hogy eljut-e az előadás éppen hozzájuk. A célközönség nyilván nem a Vígszínház tipikus nézői közül verbuválható. Akkor viszont hogyan és honnan fog betévedni a Szent István körút 14. negyedik emeleti színpadára? Meglehet, ez nagyobb feladvány a színrevivők számára, mint maga a darab.

Majsai-Nyilas Tünde (Koca) és Gyuriska János (Coca) (Szabó Bernadette felvétele)

Az előadást fiatalok készítették, látható kedvvel és affinitással. Rusznyák dinamikus demonstrációt vezényel, s ráerősít a Walsh által csak halványan jelzett csiki-csuki játékra, melynek jegyében a játékok hol bévül, hol kívül vannak szerepükön. Egyfelől elmesélik az életüket - kezdve a születésük elég szellemes és plasztikus megjelenítésével -, más-részt megélik előttünk, talán nem is sejtve, hogy mi lesz a vég. (Hát mi más lenne: brutália, tragédia.) Történetüket folyamatosan illusztrálják és kommentálják. Épp a mi számunkra, akiket itt nem kedves közönségnek, hanem seggfejeknek meg drámabuziknak hívnak, de hát ezt is meg lehet szokni.

A dróthálóval befedett porondon mindössze egy autó kiszuperált hátsó ülése áll rendelkezésre. Meg a padlót bontó sertéstápszerű fűrészpör, mely több kelléket - például sőr, púder - képes helyettesíteni. (Köpní-nyelni tudják a szegény jó színészek.) Más tárgyra és személyre nincs is szükség. A képzelet és egy-két ötletes jelzés elég a helyszínnek és a sztorik felidézéséhez. (Milyen kedvesen leleményes például a mutatójával fel-nyomott orr, amittől szinte már látjuk is az autóbust, melynek ablaka mögül hőseink bámulnak kifelé.) Kivételt képez az „eszköztelenség” alól az a meghökkentő epizód, ami-kor a Cocát játszó Gyuriska felkér táncolni

egy gyanútlan nézőt. A lány barátságosan belemegy a játékba, s Coca heves udvarlásának, kanos megjegyzéseinek, majd Koca féltékeny haragjának lesz tárgya. (Nézőt bevon-ni a játékba mindig kényes, ez pedig különösen kínos szerintem. S milyen érdekes, hogy az inzultus után Kocának is akad táncos-tapizós kalandja, ám az ő kuncsaftja megmarad képzeletbelinek, s egyetlen férfi nézőt sem használnak fel a jelenethez! A lányokat alázgatjuk, a fiúkat megkíméljük, mi?!)

A két színészi alakítás kifogástalannak mondható. De ha jobban belegondolunk, van azért abban valami szívszorító, ahogy Majsai-Nyilas Tünde színésznői sorsa alakul. Hatvan-nyolcvan évvel ezelőtt ezzel az alkattal nyilván drámai szendéket és bájos szubretteket játszott volna szakmáiban. A Vígszínházba feltehetőleg azért került, hogy Murányi Tünde párja és/vagy ellentéte legyen. Hason-ló típusú színésznők, nyilván fel kellett osztani köztük a terepet. Az igazi naivszerepeket zömmel Murányi kapta, Majsainak pedig az ártatlannak látszó lányok jutottak, akik kívül hamvasak, belül romlottak. A kicsi, törekeny színésznő szájából darabról darabra röpköd-nek a szitokszavak (*Sógornők, Popcorn, Diszko disznók*). Most, hogy Murányi elment a társulattól, talán szebb napok és szebb szavak várnak Majsai-Nyilas Tündére.

Gyuriska János igen érdekesnek mutatkozik a nagyon hosszú, nagyon keskeny arcával, alig változó szemével, szűk kis mosolyaival. Cocája az a típus, akin bárki azonnal át-láthat, mihelyst elkezd játszani a nagyfiút. Kis léptékű nagymenő, aki persze érzékeny, sérülékeny fiú, s farkaséhes a szeretetre. Az előadás legszebb pillanata az, amikor Coca elmondja, hogyan lettek egymáséi Kocával a tizenhetedik születésnapjukon. Megható, gyermeki örömmel és szép, férfias természetességgel meséli el nemi életük meglepően kései kezdetét. *Vázlatát*

STUBER ANDREA

Enda Walsh: Diszko disznók
(*Vígszínház Házi Színpad*) Fordító-
dramaturg: Rácz Erzsébet. Díszlet-jelmez:
Fűzér Anni. Zenei szerkesztő: Hunyadi Alex.
Rendező: Rusznyák Gábor f. h. Szereplők:
Majsai-Nyilas Tünde, Gyuriska János.